

Students and teachers' Attitudes Toward counselor Planning and Identify Problems and solutions

keshavarz Kh¹, Bastani p², Gholami A³, Abid F⁴, Sotoudehnia AM⁴, Keshavarz Gh⁵, Moradi N^{6*}

1. Department of Health Economics, Health Human Resources Research Center, School of Management and Medical Informatics, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

2. Department of Healthcare Services Management, Health Human Resources Research Center, School of Management and Medical Informatics, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

3. Research Center for Biotechnology and Pharmaceutical Sciences, School of Pharmacy, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

4. BS student in Health Services Management, School of Management and Medical Information, Health Management and Human Resources Research Center, Shiraz University of Medical Sciences, Iran

5. PhD in Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Darab Branch, Islamic Azad University, Darab, Iran

6. Ph.D Student in Health Service Management, School of Health Management and Information Sciences, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Article Info

Article Type:

Research Article

Article History:

Received: 2021/01/10

Accepted: 2021/09/04

Key words:

Advisor

Attitude

Students

Faculty Member

*Corresponding author:

Moradi N, PH.D student in health service management, School of Health Management and Information Sciences, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

nasrin.moradi.2009@gmail.com

©2022 Guilan University of Medical Sciences

ABSTRACT

Introduction: Guidance and counseling of professors provide professional way to increasing insight, developing social relationship and improving efficiency of education system. This study aims to assess the attitudes of students and professors to counselor- planning and identify problems and ways to deal was done.

Methods: This descriptive-survey study has been done on 353 professors and 153 students that were selected through sampling method during the years 2019- 2020, at Shiraz University of Medical Sciences. For collecting data, a researcher made questionnaire including three parts: professors and students demographic information ,identifying and determining problems of performing counselor planning and finally identifying solutions .data were analyzed by T test-one-paired ,chi-square through SPSS.

Results: In general, students and professors have negative attitude toward the implementation of the project ($p < 0/01$). From two groups, lack of physical space and time, their lack of knowledge of educational rules and regulations, lack of attention to the interests and expertise of professors as problems in the implementation of the project in the university. Also, the solutions to prevent problems in the implementation of the plan were considered to be the provision of hardware facilities, software and training programs ($p < 0/01$).

Conclusion: According to the results, it can be concluded that although the guidance and counseling of professors has a very important role in the growth and excellence of students in the life cycle, but these two groups do not have a positive attitude towards the counselor planning because there are many problems that should be considered by the authorities based on the proposed solutions.

How to Cite This Article: keshavarz Kh, Bastani p, Gholami A, Abid F, Sotoudehnia AM, Keshavarz Gh, Moradi N. Students and teachers' Attitudes Toward counselor Planning and Identify Problems and solution. RME. 2022;13(4): 35-44.

بررسی نگرش دانشجویان و اساتید نسبت به طرح استاد مشاور و شناسایی مشکلات و ارائه راهکارها

خسرو کشاورز^۱، پیوند باستانی^۲، احمد غلامی^۳، فاطمه آبیید^۴، امیر محمد ستوده‌نیا^۴، غلامرضا کشاورز^۵، نسرين مرادی^{۶*}

۱. گروه اقتصاد سلامت، مرکز تحقیقات منابع انسانی سلامت، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران
۲. گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، مرکز تحقیقات منابع انسانی سلامت، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران
۳. مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی و علوم دارویی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران
۴. دانشجوی کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، مرکز تحقیقات منابع انسانی سلامت، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران
۵. دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد داراب، داراب، ایران
۶. دانشجوی دکتری مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخچه:

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۰/۲۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۶/۱۳

کلید واژه‌ها:

استاد مشاور

نگرش

دانشجو

اساتید

*نویسنده مسئول:

نسرين مرادی، دانشجوی دکتری

مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی،

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی

پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران،

تهران، ایران

nasrin.moradi.2009@gmail.com

مقدمه

دانشگاه‌ها نقش مهمی در تعلیم، تربیت، مشاوره، راهنمایی و پرورش استعدادها و توانمندی‌های دانشجویان دارند (۱،۲) و به‌عنوان اصلی‌ترین نهاد توسعه‌دهنده منابع انسانی تخصصی و وظیفه‌تأمین نیازهای جامعه از نظر تولید علم، حفاظت از دستاوردهای فکری، علمی و انتقال آن‌ها به نسل‌های آینده را برعهده دارند (۳). برای این منظور مشاوره به‌منزله یک فعالیت منظم و سازمان‌یافته در سال ۱۹۰۸ میلادی در شهر بوستون آمریکا توسط فرانک پارسونز که به پدر راهنمایی حرفه‌ای

مقدمه: ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره توسط اساتید، راه‌حل‌های مناسبی را برای حل مسایل در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد که سبب افزایش بینش، رشد روابط اجتماعی و بازدهی بیشتر نظام آموزشی و پرورشی می‌شود. این پژوهش با هدف بررسی نگرش دانشجویان و اساتید دانشگاه علوم پزشکی شیراز نسبت به طرح استاد مشاور و شناسایی مشکلات و ارائه راهکارها انجام شد.

روش‌ها: این مطالعه توصیفی-پیمایشی در طی سال ۱۳۹۹-۱۳۹۷ بر روی ۳۵۳ دانشجو و ۱۵۳ استاد دانشگاه علوم پزشکی شیراز به‌روش نمونه‌گیری در دسترس انجام شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق‌ساخته حاوی سه بخش اطلاعات دموگرافیک دانشجویان و اساتید، شناسایی و تعیین مشکلات اجرای طرح استاد مشاور و در نهایت شناسایی راهکارهای حل مشکلات استفاده گردید. داده‌ها از طریق آزمون‌های آماری t یک گروهی و آزمون ناپارامتریک مجذور کا و نرم‌افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که دانشجویان و اساتید نسبت به طرح استاد مشاور نگرش منفی دارند ($P=0/01$). از نظر هر دو گروه عواملی از قبیل عدم وجود فضای فیزیکی و زمان مناسب، آگاهی ناکافی آنان از قوانین و مقررات آموزشی، عدم توجه به علایق و تخصص اساتید را از مشکلات اجرای طرح در دانشگاه دانستند همچنین هر دو گروه راهکارهای حل مشکلات اجرای طرح را تهیه امکانات سخت‌افزاری، نرم‌افزاری و برنامه‌های آموزشی می‌دانستند ($P<0/01$).

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که هر چند راهنمایی و مشاوره اساتید نقش بسیار مهمی در رشد و تعالی دانشجویان در چرخه زندگی دارد ولی این دو گروه نگرش مثبتی نسبت به طرح فعلی استاد-مشاور ندارند، چرا که مشکلات زیادی وجود دارد که باید بر مبنای راهکارهای ارائه شده مورد توجه مسئولین قرار گیرد.

مشهور است، آغاز شد (۴). یکی از وظایف اصلی اعضای هیئت علمی شناخته شد (۵). مشاوره رابطه‌ای پویا و هدفمند میان استاد مشاور و دانشجو می‌باشد که با روش‌هایی منطبق بر نیازمندی‌های دانشجو در زمینه‌های مختلف با اتخاذ رویکردها و راه‌حل‌های مناسب برای حل مساله و گرفتن تصمیم درست انجام می‌گیرد (۶،۲). مشاوره یعنی فرآیند مبتنی بر رابطه یاورانه، حضوری و تخصصی است که طی آن مشاور کارآمد با استفاده از دانش و مهارت‌های ویژه خود امکان رشد، حل

آموزشی، فقدان تخصص لازم، بی‌علاقگی به رفع مشکلات دانشجویان و عدم اطلاع کافی دانشجویان از حیطه وظایف استاد مشاور نتوانسته‌اند نتایج درخشانی به بار بیاورد (۱۹). از آن‌جا که آگاه بودن از نگرش‌های اساتید و دانشجویان می‌تواند دارای اهمیت زیادی باشد. بررسی کامل و دقیق مشکلات و راه‌کارهای حل مشکلات طرح استاد مشاور، می‌تواند به درک صحیحی از طرح منتهی شود. با توجه به این‌که تاکنون مطالعه جامعی در زمینه بررسی نگرش اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز به‌منظور شناسایی مشکلات و راهکارهای حل مشکلات طرح استاد مشاور از نظر دو گروه هدف، انجام نشده است. این مطالعه، نگرش دانشجویان و اساتید دانشگاه علوم پزشکی شیراز و همچنین دیدگاه آن‌ها نسبت به مشکلات و راه‌کارهای پیشگیری از مشکلات و بهبود وضعیت اجرای طرح استاد مشاور را مورد بررسی و تحلیل قرار داد تا بتوان از نتایج این پژوهش در جهت بهبود وضعیت اجرای طرح استاد مشاور در دانشگاه‌های علوم پزشکی بهره گرفت.

روش‌ها

پژوهش حاضر به‌صورت توصیفی-پیمایشی با هدف تعیین و تبیین نگرش دانشجویان و اساتید دانشگاه علوم پزشکی شیراز نسبت به طرح استاد مشاور، شناسایی و تعیین مشکلات و راه‌کارهای حل مشکلات طرح، در دانشگاه علوم پزشکی شیراز طی سال‌های ۱۳۹۷-۱۳۹۹ انجام گرفت. جامعه مورد مطالعه شامل کلیه دانشجویان (۳۵۹۰ نفر) و اساتید (۳۷۸ نفر) شاغل در دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۷ که طرح استاد مشاور را در فرآیند زندگی تحصیلی یا کاری خود تجربه نمودند، بود. حجم نمونه با مدنظر قرار دادن اصول علمی و بر مبنای روش محاسباتی جدول مورگان ۲۵۰ نفر دانشجو و ۱۸۰ نفر استاد به‌روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. برای غنای بیشتر پژوهش، از ده درصد جامعه مورد مطالعه دانشجویان به تعداد ۳۵۳ نفر اطلاعات جمع‌آوری شد.

با توجه به اهداف پژوهش حاضر، جهت گردآوری اطلاعات مورد نیاز، از جلسات گروهی متمرکز و پرسشنامه‌های محقق‌ساخته استفاده شد. جلسات گروهی متمرکز با مدیر گروه رشته‌های مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، اقتصاد سلامت، سلامت در بلایا، مدیریت اطلاعات سلامت، بهداشت محیط، پرستاری، پزشکی، تغذیه، داروسازی و اپیدمیولوژی طی دو مرحله انجام گردید، چالش‌ها و مشکلات طرح استاد مشاور شناسایی شد. سپس پرسشنامه محقق‌ساخته را پژوهش‌گر با استفاده از اطلاعات مروری و جلسات گروهی

مشکل و تغییر مراجع یا مراجعان خود را فراهم می‌آورد (۷). در واقع از طریق راهنمایی به پیشگیری و جلوگیری از بروز مشکلات و از طریق مشاوره به حل مشکلات کمک می‌کند (۸) که بایستی استاد مشاور با تسلط بر کلیه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های آموزشی، فرهنگی، پژوهشی و مشاوره، خدمات راهنمایی و مشاوره را به‌عنوان یک مسئولیت مهم و حرفه‌ای انجام داده و دانشجو را به‌طور مرتب از نظر پیشرفت مورد ارزیابی قرار دهد (۹). با توجه به این‌که دانشجویان در محیط دانشگاه نسبت به زندگی قبل از آن، تغییرات قابل توجهی در وضعیت اجتماعی، اخلاقی، روانی، فرهنگی و تحصیلی آن‌ها ایجاد می‌شود، به‌خصوص دانشجویانی که از شهرهای مختلف وارد محیط دانشگاه می‌شوند و دوری از خانواده، زندگی خوابگاهی و برخورد با فرهنگ‌های مختلف را تجربه می‌کنند (۹). بنابراین دانشجویان گروه‌های پزشکی هم، به اضطراب آشکار و پنهان بعد از ورود به دانشگاه مبتلا می‌شوند (۱۰). به‌همین منظور دانشگاه‌ها موظف هستند دانشجویان را در فایق آمدن بر مشکلاتشان راهنمایی و حمایت کنند. ارائه مشاوره به حل بسیاری از مشکلات دانشجویان کمک می‌کند (۱۱). استاد مشاور به‌عنوان اولین سطح ارتباطی دانشجو با سیستم آموزشی محسوب می‌شود که می‌تواند نقش موثری را در زمینه‌های ارتقای علمی، رفع مشکلات آموزشی، پژوهشی، فردی، اجتماعی، عاطفی و رفاهی دانشجویان را داشته باشد (۱۲). مشاوره به گسترش بینش، حل تعارض‌های درونی و رشد روابط سازنده با دیگران کمک می‌کند و در نهایت موجب بازدهی بیشتر نظام آموزشی می‌شود (۱۳). پشتیبانی و تشویق‌های استاد مشاور سبب پیشرفت‌های حرفه‌ای، افزایش علاقه به امر تحقیق، کمک به رشد شخصیتی، ایجاد حس مثبت در دانشجو، تقویتی مهارت‌های فردی و اجتماعی می‌گردد (۱۴). در مقابل، عدم راهنمایی و ارائه مشاوره ناکافی و نامناسب، نه تنها سبب بازخورد ضعیف در تحصیل دانشجو، موجب نارضایتی و استرس بیش‌تر آنان و همچنین رسیدن به اهداف آموزشی و حرفه‌ای را به تاخیر می‌اندازد (۱۵) و نیز زیان‌های جبران‌ناپذیر را از نظر تامین نیروی انسانی واجد شرایط برای جامعه را به‌هم‌راه دارد (۱۶) که موجب خسارات فراوانی بر کشور خواهد شد (۷). نتایج چندین مطالعه نشان می‌دهد که سطح عملکرد اساتید مشاور نتوانسته است جایگاه رضایت‌بخشی بین دانشجویان داشته باشد (۱۷، ۱۸). متأسفانه طرح استاد مشاور در دانشگاه‌های ایران، به‌دلیل گرفتاری

یافته‌ها

نتایج نشان داد که از مجموع دانشجویان، ۱۸۸ نفر (۵۵ درصد) دختر و ۱۵۵ نفر (۴۵ درصد) پسر و از اساتید، ۹۰ نفر (۵۸ درصد) زن و ۶۴ نفر (۴۲ درصد) مرد بودند. از نظر درجه علمی، ۱۱ نفر (۷ درصد) مربی، ۱۰۳ نفر (۶۷ درصد) استادیار، ۳۶ نفر (۲۳ درصد) دانشیار و ۴ نفر (۳ درصد) استاد بودند، براساس تجارب کاری ۴۳ درصد از ۱ تا ۵ سال، ۲۱ درصد ۶ تا ۱۰ سال، ۱۲ درصد ۱۱ تا ۱۵ سال، ۱۰ درصد ۱۶ تا ۲۰ سال و ۱۴ درصد بیش‌تر از ۲۱ سال تجربه کاری داشتند. همچنین، ۵۵ درصد اساتید بیش‌تر از ۱۰ نفر، ۳۴ درصد ۶ تا ۱۰ نفر و ۱۱ درصد ۱ تا ۵ نفر دانشجویی تحت پوشش جهت مشاوره داشتند. نگرش دانشجویان و اساتید نسبت به اجرای طرح استاد مشاور فعلی در دانشگاه به‌ترتیب با میانگین ۲/۵۷ و ۲/۷۷ نگرش دانشجویان و اساتید بود. نتایج آزمون t یک گروهی نشان داد که میانگین نمرات نگرش مشارکت‌کنندگان در نمونه دانشجویان ۲/۵۷ و اساتید ۲/۷۷ است. با توجه به این‌که سطح معنی‌داری هر دو گروه $p \sim 0/001$ و نیز قدر مطلق t محاسبه‌شده در دو گروه از t جدول ($t = 2/326$) بزرگ‌تر بود، لذا بیانگر آن است که هر دو گروه نگرش مثبتی نسبت به اجرای طرح استاد مشاور نداشتند.

متمرکز طراحی کرد. بخش اول سوالات پرسشنامه، حاوی اطلاعات دموگرافیک دانشجویان و اساتید، بخش دوم شامل ۲۸ سوال جهت شناسایی و تعیین مشکلات اجرای طرح استاد مشاور و بخش سوم جهت شناسایی راه‌کارهای حل مشکلات طرح استاد مشاور با ۱۵ سوال در قالب طیف لیکرت خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم، کاملاً مخالفم بود. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط ۱۰ تن از اساتید مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، اقتصاد سلامت، سلامت در بلايا، مدیریت اطلاعات سلامت، بهداشت محیط، پرستاری، پزشکی، تغذیه، داروسازی و اپیدمیولوژی و ۱۰ نفر از دانشجویان با شاخص $CVI = 0/79$ و $CVR = 0/62$ و پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ با مقدار $0/79$ تایید شد.

روش گردآوری اطلاعات به‌صورت مراجعه حضوری پژوهشگر با دانشجویان و اساتید بود و پس از معرفی و تبیین اهداف مطالعه، پرسشنامه را در اختیار آنان قرار گرفت و توضیح کامل به دانشجویان و اساتید در مورد اهمیت و حفظ محرمانه بودن اطلاعات و این‌که نتایج پژوهش به‌صورت کلی ارائه خواهد شد. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، داده‌ها با استفاده از شاخص‌های آمار توصیفی (میانگین، میان، نمودار و جداول توصیفی) و از آزمون t یک گروهی بر مبنای میانگین فرضی ۳ و آزمون ناپارامتریک مجذور کای- دو از طریق نرم‌افزار آماری SPSS.Ver.23 تجزیه و تحلیل شدند.

جدول ۱: نتایج تحلیل آماری داده‌ها (مشکلات اجرای طرح استاد مشاور از نظر دانشجویان)

sig	(x2)	(df)	نگرش آزمودنی‌ها				شاخص‌های آماری متغیرها	
			کاملاً مخالفم (تعداد درصد)	مخالفم (تعداد درصد)	نظری ندارم (تعداد درصد)	موافقم (تعداد درصد)		کاملاً موافقم (تعداد درصد)
0/001	94/36	4	15(0/04)	52(14)	63(19)	121(35)	92(27)	کمبود فضای فیزیکی مناسب برای ارائه خدمات
0/001	80/62	4	28(0/08)	49(14)	60(18)	126(37)	80(23)	عدم وجود زمان مناسب برای ارائه خدمات
0/001	36/55	4	30(0/08)	92(26)	78(23)	85(25)	58(16)	کمبود اساتید متخصص با توجه به تخصصی بودن خدمات
0/001	107/87	4	35(10)	72(22)	71(21)	102(29)	62(17)	آگاهی ناکافی اساتید از قوانین و مقررات آموزشی
0/001	55/58	4	21(0/06)	71(21)	68(19)	107(32)	70(20)	آگاهی ناکافی اساتید از فرآیند کار
0/001	43/39	4	31(0/08)	62(17)	65(19)	106(31)	79(23)	آگاهی ناکافی اساتید از روش و چگونگی اجرای طرح
0/001	87/98	4	25(0/08)	46(14)	66(19)	128(38)	78(22)	آگاهی ناکافی دانشجویان از قوانین و مقررات آموزشی
0/001	80/48	4	29(0/09)	49(15)	73(22)	128(38)	64(19)	آگاهی ناکافی دانشجویان از فرآیند کار
0/001	67/98	4	22(0/06)	52(15)	68(20)	110(32)	91(27)	آگاهی ناکافی دانشجویان از روش و چگونگی اجرای طرح
0/001	41/92	4	30(10)	53(15)	83(24)	97(28)	80(24)	عدم توجه به تفاوت‌های فرهنگی در انتخاب استاد و دانشجو
0/001	45/09	4	29(0/09)	57(17)	79(23)	101(29)	74(22)	عدم رضایت اساتید و دانشجویان از کلیات طرح
0/001	35/18	4	29(0/09)	78(23)	80(24)	93(27)	63(18)	دید و نگرش منفی اساتید و دانشجویان از روش اجرای طرح
0/06	63/08	4	32(0/09)	58(17)	67(19)	122(36)	64(19)	عدم امکان دسترسی اساتید به اطلاعات دانشجویان
0/001	97/91	4	21(0/06)	62(18)	49(14)	131(38)	80(23)	کمبود امکانات سخت‌افزاری مناسب برای اجرای طرح
0/001	35/91	4	30(0/08)	58(17)	61(18)	100(29)	78(22)	گسترده بودن دامنه خدمات و عدم تخصص اساتید
0/001	47/97	4	30(0/08)	58(17)	61(18)	100(29)	94(28)	اختلال در برنامه فعالیت‌های اساتید
0/001	35/87	4	33(0/09)	59(17)	69(20)	98(29)	84(25)	اجباری بودن طرح
0/001	42/12	4	30(0/08)	57(17)	69(20)	97(29)	90(26)	وقت گیر بودن فرآیند تکمیل پرونده‌ها
0/001	57/86	4	29(0/09)	47(14)	75(22)	110(32)	92(26)	ارتباط دادن طرح به عنوان معیاری برای ارزشیابی اساتید
0/001	42/67	4	26(0/07)	72(20)	66(19)	100(29)	79(23)	عدم توجه به علایق و توانایی اساتید
0/001	61/56	4	30(0/08)	46(14)	66(19)	110(32)	91(27)	محدود کردن و کنترل زیاد دانشجو
0/001	64/51	4	22(0/06)	55(16)	70(20)	111(33)	85(25)	پرونده محور بودن طرح و اجبار در تشکیل و تکمیل پرونده
0/076	52/35	4	30(0/08)	54(16)	70(20)	111(33)	78(22)	عدم وجود دستورالعمل مدون و روشن
0/001	36/75	4	25(0/07)	74(21)	86(25)	105(32)	73(22)	عدم هماهنگی بین اساتید
0/001	39/14	4	35(10)	51(15)	71(21)	98(28)	88(26)	انتظارات زیاد از اساتید
0/001	57/86	4	29(0/09)	47(14)	75(22)	110(32)	82(24)	عدم توجه به تخصص اساتید
0/001	77/56	4	22(0/06)	54(16)	61(18)	119(34)	87(25)	روشن نبودن اهداف طرح
0/001	67/42	4	24(0/06)	49(14)	72(21)	113(33)	85(25)	آمادگی ناکافی ذهنی و روان‌شناختی اساتید و دانشجویان
0/001	55/41	4	31(0/09)	57(17)	68(19)	116(34)	71(21)	نادیده گرفتن استقلال اساتید و دانشجویان

جدول ۲: نتایج تحلیل آماری داده‌ها (مشکلات اجرای طرح استاد مشاور، از نظر اساتید)

(sig)	(x2)	(df)	نگرش آزمودنی‌ها					شاخص‌های آماری متغیرها
			کاملاً مخالفم	مخالفم	نظری ندارم	موافقم	کاملاً موافقم	
			تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	
۰/۰۰۱	۶۷/۴۳	۴	۱۷(۱۱)	۷(۰/۰۴)	۲۴(۱۶)	۴۱(۲۷)	۶۵(۴۲)	کمبود فضای فیزیکی مناسب برای ارائه خدمات
۰/۰۰۱	۷۴/۸۳	۴	۱۷(۱۱)	۱۰(۰/۰۶)	۱۵(۰/۰۹)	۴۷(۳۱)	۶۵(۴۲)	عدم وجود زمان مناسب برای ارائه خدمات
۰/۰۰۱	۹۴/۷۷	۴	۲۵(۱۶)	۳(۰/۰۱)	۱۰(۰/۰۶)	۴۸(۳۲)	۶۸(۴۴)	عدم وجود اساتید متخصص با توجه به تخصصی بودن خدمات
۰/۰۰۱	۲۱/۹۷	۴	۲۵(۱۶)	۲۹(۱۹)	۲۸(۱۸)	۵۳(۳۵)	۱۹(۱۲)	آگاهی ناکافی اساتید از قوانین و مقررات آموزشی
۰/۰۰۱	۲۷/۷۵	۴	۲۱(۱۴)	۲۸(۱۸)	۵۵(۳۶)	۳۲(۲۱)	۱۸(۱۱)	آگاهی ناکافی اساتید از فرآیند کار
۰/۰۰۱	۸/۲۷	۴	۳۰(۱۹)	۳۴(۲۲)	۴۱(۲۷)	۳۰(۱۹)	۱۹(۱۲)	آگاهی ناکافی اساتید از روش و چگونگی اجرای طرح
۰/۰۰۱	۴۰/۳۲	۴	۱۲(۰/۰۷)	۱۹(۱۱)	۵۰(۳۴)	۴۹(۳۳)	۲۴(۱۵)	آگاهی ناکافی دانشجویان از قوانین و مقررات آموزشی
۰/۰۰۱	۳۸/۳۴	۴	۱۷(۱۰)	۱۹(۱۱)	۴۳(۲۸)	۵۵(۳۶)	۲۰(۱۳)	آگاهی ناکافی دانشجویان از فرآیند کار
۰/۰۰۱	۳۵/۴۲	۴	۲۰(۱۳)	۸(۰/۰۵)	۴۹(۳۲)	۴۰(۲۶)	۳۷(۲۴)	آگاهی ناکافی دانشجویان از روش و چگونگی اجرای طرح
۰/۰۰۱	۳۴/۲۵	۴	۱۰(۰/۰۶)	۱۷(۱۰)	۴۰(۲۶)	۴۰(۲۶)	۴۷(۳۰)	عدم توجه به تفاوت‌های فرهنگی در انتخاب استاد و دانشجو
۰/۰۰۱	۹۳/۲۱	۴	۱۷(۱۰)	۶(۰/۰۳)	۲۷(۱۶)	۲۸(۱۸)	۷۶(۴۹)	عدم رضایت اساتید و دانشجویان از کلیات طرح
۰/۰۰۱	۷۰/۸۱	۴	۱۲(۰/۰۷)	۱۳(۰/۰۸)	۱۹(۱۱)	۴۵(۲۹)	۶۵(۴۲)	دید و نگرش منفی اساتید و دانشجویان از روش اجرای طرح
۰/۰۰۶	۹/۰۵	۴	۲۹(۱۹)	۴۰(۲۶)	۳۹(۲۵)	۲۴(۱۶)	۲۲(۱۴)	عدم امکان دسترسی اساتید به اطلاعات دانشجویان
۰/۰۰۱	۲۲/۴۹	۴	۱۳(۰/۰۸)	۲۹(۱۹)	۴۹(۳۱)	۳۶(۲۳)	۲۷(۱۷)	کمبود امکانات سخت‌افزاری مناسب برای اجرای طرح
۰/۰۰۱	۵۳/۵۹	۴	۲۴(۱۶)	۷(۰/۰۴)	۱۹(۱۱)	۵۲(۳۴)	۵۲(۳۴)	گسترده بودن دامنه خدمات و عدم تخصص اساتید
۰/۰۰۱	۴۰/۸۱	۴	۱۹(۱۱)	۱۱(۰/۰۷)	۳۰(۱۹)	۳۷(۲۴)	۵۷(۳۷)	اختلال در برنامه فعالیت‌های اساتید
۰/۰۰۱	۱۲۷/۴۳	۴	۲۸(۱۸)	۱۳(۰/۰۸)	۷(۰/۰۴)	۲۱(۱۴)	۸۵(۵۵)	اجباری بودن طرح
۰/۰۰۱	۱۵۵/۲۹	۴	۱۱(۰/۰۷)	۱۰(۰/۰۶)	۲۱(۱۴)	۲۰(۱۳)	۹۲(۵۸)	وقت گیر بودن فرآیند تکمیل پرونده‌ها
۰/۰۰۱	۶۲/۲۹	۴	۴۰(۲۶)	۱۱(۰/۰۷)	۱۳(۰/۰۸)	۲۶(۱۶)	۶۴(۴۱)	ارتباط دادن طرح به عنوان معیاری برای ارزشیابی اساتید
۰/۰۰۱	۱۱۱/۱۳	۴	۱۸(۱۲)	۴(۰/۰۲)	۱۷(۱۱)	۳۶(۲۳)	۷۹(۵۱)	عدم توجه به علایق و توانایی اساتید
۰/۰۰۱	۱۳/۳۳	۴	۲۲(۱۳)	۲۷(۱۷)	۳۳(۲۱)	۲۵(۱۶)	۴۸(۳۱)	محدود کردن و کنترل زیاد دانشجو
۰/۰۰۱	۱۲۱	۴	۲۰(۱۳)	۱۱(۰/۰۷)	۲۰(۱۳)	۱۸(۱۲)	۸۵(۵۵)	پرونده محور بودن طرح و اجبار در تشکیل و تکمیل پرونده
۰/۰۰۶	۸/۴۷	۴	۲۵(۱۶)	۲۱(۱۳)	۳۶(۲۳)	۳۱(۲۰)	۴۱(۲۷)	عدم وجود دستورالعمل مدون و روشن
۰/۰۰۱	۲۰/۸۷	۴	۱۲(۰/۰۸)	۲۹(۱۹)	۲۸(۱۸)	۴۴(۲۸)	۴۱(۲۷)	عدم هماهنگی بین اساتید
۰/۰۰۱	۸۵/۳۵	۴	۲۰(۱۳)	۱۴(۰/۰۹)	۱۲(۰/۰۷)	۳۴(۲۲)	۷۴(۴۷)	انتظارات زیاد از اساتید
۰/۰۰۱	۱۰۹/۸۹	۴	۲۷(۱۷)	۳(۰/۰۱)	۶(۰/۰۳)	۴۵(۲۹)	۷۳(۴۶)	عدم توجه به تخصص اساتید
۰/۰۰۱	۵۷/۶۲	۴	۲۰(۱۳)	۸(۰/۰۵)	۴۱(۲۷)	۲۳(۱۵)	۶۲(۴۰)	روشن نبودن اهداف طرح
۰/۰۰۱	۳۱	۴	۱۸(۱۱)	۲۱(۱۲)	۲۸(۱۹)	۳۰(۲۰)	۵۷(۳۷)	آمادگی ناکافی ذهنی و روان‌شناختی اساتید و دانشجویان
۰/۰۰۱	۹۸/۳۴	۴	۲۰(۱۳)	۶(۰/۰۳)	۲۴(۱۶)	۲۶(۱۷)	۷۸(۵۱)	نادیده گرفتن استقلال اساتید و دانشجویان

تکمیل پرونده‌ها، ارتباط دادن طرح به‌عنوان معیاری برای ارزشیابی اساتید، عدم توجه به علایق و توانایی اساتید، پرونده محور بودن طرح و اجبار در تشکیل و تکمیل پرونده و عدم توجه به تخصص اساتید از مشکلات اجرای طرح استاد مشاور در دانشگاه می‌باشد ($p < 0/001$). ولی، عدم امکان دسترسی اساتید به اطلاعات دانشجویان، آگاهی ناکافی اساتید از روش و چگونگی اجرای طرح، عدم وجود دستورالعمل مدون و روشن فرآیند کار مشاوره، از نظر اساتید و دانشجویان جز مشکلات اجرای طرح استاد مشاور در دانشگاه نیست ($p > 0/05$).

همان‌طور که نتایج جدول شماره یک و دو نشان می‌دهد با استفاده از شاخص آماری مجذور کا (خی دو) از نظر دانشجویان و اساتید، کمبود فضای فیزیکی مناسب، عدم وجود زمان مناسب برای ارائه خدمات با توجه به حجم بالای کار اساتید، کمبود اساتید متخصص با توجه به تخصصی بودن خدمات مشاوره، عدم آگاهی اساتید از قوانین و مقررات آموزشی، از مشکلات اجرای طرح استاد مشاور می‌باشد. همچنین آگاهی ناکافی اساتید و دانشجویان از فرآیند مشاوره و قوانین مقررات آموزشی، کمبود امکانات سخت‌افزاری مناسب برای اجرای طرح، اجباری بودن طرح، وقت‌گیر بودن فرآیند

جدول ۳: نتایج تحلیل آماری داده‌ها (راه‌کارهای حل مشکلات اجرای طرح استاد مشاور از نظر دانشجویان)

(sig)	(x2)	(df)	نگرش آزمودنی‌ها					شاخص‌های آماری متغیرها
			کاملاً مخالفم	مخالفم	نظری ندارم	موافقم	کاملاً موافقم	
			تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	
۰/۰۰۱	۱۲۲/۴۱	۴	۱۵(۰/۰۶)	۲۵(۱۰)	۳۶(۱۴)	۱۱۸(۴۸)	۹۷(۴۰)	فراهم کردن امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری
۰/۰۰۱	۱۱۵/۷	۴	۲۲(۰/۰۹)	۲۳(۱۳)	۶۲(۲۵)	۱۲۹(۵۳)	۹۷(۴۰)	تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی حضوری با هدف بهبود آگاهی اساتید
۰/۰۰۱	۱۰۰/۶۱	۴	۱۹(۰/۰۷)	۴۰(۱۶)	۶۵(۲۶)	۱۲۱(۴۹)	۹۸(۴۱)	تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی غیرحضوری با هدف بهبود آگاهی دانشجویان
۰/۰۰۱	۱۰۷/۵۳	۴	۲۲(۰/۰۹)	۴۳(۱۷)	۵۵(۲۲)	۱۳۰(۵۳)	۹۳(۳۸)	تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی با هدف بهبود آگاهی دانشجویان
۰/۰۰۱	۱۱۶/۸۶	۴	۲۶(۱۰)	۲۹(۱۲)	۶۱(۲۵)	۱۳۰(۵۳)	۹۷(۴۰)	تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی غیرحضوری با هدف بهبود آگاهی اساتید
۰/۰۰۱	۹۸/۰۳	۴	۲۵(۱۰)	۳۸(۱۶)	۶۷(۲۸)	۱۲۹(۵۳)	۹۴(۳۹)	اختصاص بودجه لازم متناسب با اهداف تعیین شده در طرح
۰/۰۰۱	۱۲۴/۶۵	۴	۱۹(۰/۰۷)	۳۴(۱۴)	۵۸(۲۴)	۱۲۸(۵۲)	۱۰۴(۴۳)	انجام بررسی‌های پژوهشی با هدف شناسایی نقاط مثبت و منفی طرح
۰/۰۰۱	۱۱۲/۶۷	۴	۲۲(۰/۰۹)	۳۸(۱۶)	۶۱(۲۵)	۱۳۳(۵۵)	۸۹(۳۷)	توجه به استقلال اساتید و دانشجویان در شرکت یا عدم شرکت در طرح
۰/۰۰۱	۸۵/۶۱	۴	۳۰(۱۲)	۳۷(۱۵)	۶۳(۲۶)	۱۲۲(۵۰)	۹۱(۳۷)	توجه به علایق و توانایی اساتید در انتخاب دانشجو
۰/۰۰۱	۱۳۳/۸۹	۴	۲۲(۰/۰۹)	۳۳(۱۳)	۴۹(۲۰)	۱۱۰(۴۵)	۱۲۹(۵۳)	به کارگیری نیروهای متخصص در ارائه خدمات
۰/۰۰۱	۱۶۰/۸۹	۴	۲۲(۰/۰۹)	۲۴(۱۰)	۵۱(۲۱)	۱۰۵(۴۳)	۱۴۱(۵۶)	تشکیل کارگروه‌های تخصصی با هدف شناسایی راه‌کارهای بهبود شرایط
۰/۰۰۱	۱۳۱/۵۹	۴	۱۷(۰/۰۶)	۳۴(۱۴)	۵۶(۲۳)	۱۲۶(۵۲)	۱۱۰(۴۵)	فرهنگ‌سازی و ایجاد آمادگی ذهنی و روانی در جامعه دانشگاهی نسبت به فواید طرح
۰/۰۰۱	۱۰۹/۹۱	۴	۲۰(۰/۰۸)	۳۷(۱۵)	۶۰(۲۴)	۱۰۴(۴۳)	۱۲۲(۵۰)	تشکیل کمیته علمی با هدف شناسایی نقاط قوت و ضعف طرح
۰/۰۰۱	۱۳۱/۷۹	۴	۲۲(۰/۰۹)	۲۷(۱۱)	۵۹(۲۴)	۱۲۹(۵۳)	۱۰۶(۴۳)	برگزاری کارگاه‌های آموزشی متناسب با نیازهای اساتید و دانشجویان
۰/۰۰۱	۱۱۴/۸۲	۴	۲۱(۰/۰۸)	۳۷(۱۵)	۵۴(۲۲)	۱۱۵(۴۷)	۱۱۶(۴۶)	تهیه و تدوین دستورالعمل‌های منظم، مدون و روشن که فرآیند انجام کار به‌خوبی تشریح شده‌باشد.

جدول ۴: نتایج تحلیل آماری داده‌ها (راه کارهای حل مشکلات اجرای طرح استاد مشاور، از نظر اساتید)

(sig)	(x2)	(df)	نگرش آزمودنی‌ها					شاخص‌های آماری متغیرها
			کاملاً مخالفم	مخالفم	نظری ندارم	موافقم	کاملاً موافقم	
			تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	
۰/۰۰۱	۲۷/۱	۴	۱۴(۰/۰۹)	۲۰(۲۰)	۳۱(۲۰)	۳۹(۲۵)	۵۰(۳۲)	فراهم کردن امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، با توجه به اهداف تعیین شده در طرح
۰/۰۱۷	۱۲/۰۴	۴	۱۸(۱۲)	۳۲(۲۰)	۲۹(۱۹)	۴۵(۲۹)	۳۰(۱۹)	تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی حضوری با هدف بهبود آگاهی اساتید
۰/۰۰۲	۱۷/۱	۴	۱۶(۱۰)	۲۲(۱۴)	۳۵(۲۳)	۴۴(۲۸)	۳۷(۲۴)	تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی غیرحضوری با هدف بهبود آگاهی دانشجویان
۰/۰۰۱	۱۸/۴۷	۴	۱۷(۱۱)	۲۳(۱۵)	۲۹(۱۹)	۴۷(۳۰)	۳۸(۲۴)	تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی حضوری با هدف بهبود آگاهی دانشجویان
۰/۰۰۵	۱۴/۸۳	۴	۲۲(۱۴)	۱۷(۱۱)	۴۱(۲۷)	۳۵(۲۲)	۳۹(۲۵)	تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی غیرحضوری با هدف بهبود آگاهی اساتید
۰/۰۰۱	۳۷/۸۸	۴	۲۱(۱۴)	۱۰(۰/۰۶)	۲۷(۱۷)	۴۴(۲۸)	۵۲(۳۳)	اختصاص بودجه لازم متناسب با اهداف تعیین شده در طرح
۰/۰۰۱	۹۵/۶۷	۴	۲۳(۱۵)	۸(۰/۰۵)	۸(۰/۰۵)	۴۳(۲۷)	۷۲(۴۷)	انجام بررسی‌های پژوهشی با هدف شناسایی نقاط مثبت و منفی طرح
۰/۰۰۱	۱۶۸/۱۴	۴	۱۴(۰/۰۹)	۵(۰/۰۳)	۹(۰/۰۵)	۳۴(۲۲)	۹۲(۵۹)	توجه به استقلال اساتید و دانشجویان در شرکت یا عدم شرکت در طرح (اجباری نبودن طرح)
۰/۰۰۱	۱۱۱/۲۶	۴	۱۲(۰/۰۹)	۴(۰/۰۲)	۲۰(۱۳)	۴۱(۲۷)	۷۷(۵۰)	توجه به علایق و توانایی اساتید در انتخاب دانشجو
۰/۰۰۱	۱۷۷/۱۷	۴	۱۵(۰/۰۹)	۱(۰/۰۰۶)	۱۰(۰/۰۶)	۳۵(۲۲)	۹۳(۶۰)	به کارگیری نیروهای متخصص در ارائه خدمات
۰/۰۰۱	۱۱۱/۵۲	۴	۱۵(۰/۰۹)	۴(۰/۰۲)	۱۵(۰/۰۹)	۴۴(۲۸)	۷۶(۴۹)	تشکیل کارگروه‌های تخصصی با هدف شناسایی راه‌کارهای بهبود شرایط
۰/۰۰۱	۵۰/۲۲	۴	۱۵(۰/۰۹)	۱۲(۰/۰۷)	۲۶(۱۷)	۴۲(۲۷)	۵۹(۳۸)	فرهنگ سازی و ایجاد آمادگی ذهنی و روانی در جامعه دانشگاهی نسبت به فواید طرح
۰/۰۰۱	۶۰/۴۱	۴	۱۶(۱۰)	۶(۰/۰۳)	۳۲(۲۱)	۳۸(۲۵)	۶۲(۴۰)	تشکیل کمیته علمی با هدف شناسایی نقاط قوت و ضعف طرح
۰/۰۰۱	۲۷/۹۵	۴	۲۳(۱۵)	۱۲(۰/۰۷)	۳۱(۲۱)	۳۷(۲۴)	۵۱(۳۳)	برگزاری کارگاه‌های آموزشی متناسب با نیازهای اساتید و دانشجویان
۰/۰۰۱	۳۳/۵۹	۴	۲۸(۱۸)	۵(۰/۰۳)	۳۳(۲۲)	۴۶(۳۰)	۴۲(۲۷)	تهیه و تدوین دستورالعمل‌های منظم، مدون و روشن که فرآیند انجام کار بخوبی تشریح شده باشد.

نسبت به اجرای طرح استاد مشاور نگرش مثبتی ندارند. نتایج مطالعه حاضر با مطالعه‌ی جبراییلی و همکاران، ادهمی و شکورنیا همخوانی دارد (۱۱، ۱۸، ۲۰). همچنین با نتایج مطالعه علی‌زاده و همکاران که اعتقاد داشتند که نظام فعلی استاد مشاور در پیشرفت تحصیلی دانشجویان کمک‌کننده نیست (۲۱) نیز مطابقت دارد. اما با نتایج مطالعات ابراهیمی پور و هس (Heath) مغایرت داشت (۹، ۲۲). به نظر می‌رسد مطالعه حاضر در دانشگاه علوم پزشکی شیراز در برگزاری دوره توجیهی استاد مشاور به دانشجویان ضعیف عمل کرده و بایستی آگاهی دانشجویان در خصوص طرح استاد مشاور و وظایف استاد مشاور را با استفاده از برگزاری کارگاه‌های آموزشی به صورت حضوری و غیرحضوری تقویت نمود.

نتایج مطالعه حاضر بیانگر آن بود که اساتید نسبت به اجرای طرح استاد مشاور نگرش منفی دارند. نتایج مطالعه حاضر با نتایج دانشگاه علوم پزشکی قم مغایرت داشت، چراکه اساتید دانشگاه علوم پزشکی قم، نگرش نسبتاً مثبت و قابل قبولی نسبت به مشاوره دارند (۲۳). همچنین، نتایج بررسی نگرش اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز نسبت به مشاوره تحصیلی، بیانگر نگرش نسبتاً پایین اساتید دانشگاه می‌باشد که با نتایج مطالعه حاضر هم‌خوانی دارد (۲۴). به نظر می‌رسد با توجه به نتایج مطالعه حاضر، اساتید دانشگاه علوم پزشکی شیراز دستورالعمل‌های طرح استاد مشاور را به خوبی رعایت نمی‌کردند که بایستی آنان را ملزم به شرکت در کارگاه‌های آموزشی استاد مشاور نمود و هم‌چنین نظارت بیشتری بر این امر کرد.

همان‌طور که نتایج جداول شماره سه و چهار نشان می‌دهد که از نظر مشارکت‌کنندگان دو گروه، فراهم کردن امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، با توجه به اهداف تعیین شده در طرح، تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی حضوری با هدف بهبود آگاهی اساتید، تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی غیرحضوری با هدف بهبود آگاهی دانشجویان، غیرحضوری با هدف بهبود آگاهی دانشجویان، تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی غیرحضوری با هدف بهبود آگاهی اساتید، اختصاص بودجه لازم متناسب با اهداف تعیین شده در طرح، انجام بررسی‌های پژوهشی با هدف شناسایی نقاط مثبت و منفی طرح، توجه به استقلال اساتید و دانشجویان در شرکت یا عدم شرکت در طرح (اجباری نبودن طرح)، توجه به علایق و توانایی اساتید در انتخاب دانشجو، به کارگیری نیروهای متخصص در ارائه خدمات، تشکیل کارگروه‌های تخصصی با هدف شناسایی راه‌کارهای بهبود شرایط، فرهنگ سازی و ایجاد آمادگی ذهنی و روانی در جامعه دانشگاهی نسبت به فواید طرح، تشکیل کمیته علمی با هدف شناسایی نقاط قوت و ضعف طرح، برگزاری کارگاه‌های آموزشی متناسب با نیازهای اساتید و دانشجویان، تهیه و تدوین دستورالعمل‌های منظم، مدون و روشن که فرآیند انجام کار بخوبی تشریح شده باشد از راه کارهای حل مشکلات اجرای طرح استاد مشاور در دانشگاه می‌باشد ($p < 0/001$).

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف شناسایی مشکلات اجرای طرح استاد مشاور از نظر دانشجویان و اساتید دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام گرفت. نتایج مطالعه حاضر نشان داد که دانشجویان

بودن راهنمایی و مشاوره اساتید در حل مشکلات دانشجویان، نگذاشتن وقت کافی اساتید برای راهنمایی دانشجویان، عدم پی‌گیری اساتید در حل مشکلات دانشجویان، عدم بهره‌گیری دانشجویان از مشاوره و راهنمایی استاد راهنما، بی‌برنامه بودن حضور اساتید در دانشگاه برای راهنمایی دانشجویان را نام برد (۲۹-۳۱). با توجه به نتایج مطالعه حاضر، به نظر می‌رسد کمیته ارزیابی استادان مشاور در هر دانشکده به‌صورت جدی تشکیل گردد تا هر دانشکده با پایش عملکرد استادان مشاور و دانشجویان خود به بهبود اجرای طرح استاد مشاور کمک نمایند.

نتایج مطالعه حاضر بیانگر آن بود که عدم آگاهی اساتید از قوانین و مقررات آموزشی و عدم آگاهی اساتید از فرآیند کار از مشکلات دیگر اجرای طرح استاد مشاور است که با نتایج مطالعه داوود آبادی همخوانی دارد (۱۴). داشتن آگاهی، نگرش و مهارت کافی و مناسب اساتید در انجام وظایف ارائه مشاوره و راهنمایی به‌منظور کمک و یاری موفقیت‌آمیز دانشجویان ضروری است (۲۷). با توجه به یافته‌های مطالعه حاضر احتمال می‌رود نظارت قوی بر طرح استاد مشاور انجام نمی‌شده است، لذا پیشنهاد برگزاری کمیته تخصصی پایش طرح استاد مشاور به هر دانشکده داده شد تا با بررسی و ارزیابی اطلاعات استادان مشاور آموزش‌های تخصصی به آن‌ها داده شود.

در مطالعه حاضر عدم توجه به علایق و توانایی اساتید مشاوره، نادیده گرفتن استقلال اساتید مطرح شده که با نتایج مطالعه صاکی مطابقت دارد (۳۲). یکی از مشکلات مطرح شده، عدم توجه به تخصص اساتید و گسترده‌بودن دامنه خدمات می‌باشد. نتایج مطالعه احمدی در دانشگاه علوم پزشکی کرمان نشان داد که بایستی به مشاوره به‌عنوان موضوعی علمی که نیاز به آموزش دارد توجه شود و این مسئولیت به کسانی محول شود که صلاحیت‌های علمی لازم را کسب کرده باشند (۳۳). نتایج مطالعه حاضر نشان داد که برخی اساتید معتقدند که تعداد زیاد دانشجو نسبت به استاد، یکی از مهم‌ترین مشکلات این طرح است، چرا که این مساله موجب می‌شود در هنگام تقسیم دانشجویان به این نکته که باید تخصص استاد و دانشجو یکی باشد، توجه نشود و طبیعتاً دانشجویان به استاد مشاور که آگاهی کاملی از تخصص آن‌ها ندارد، مراجعه می‌نمایند که اثر مطلوبی ندارد.

همچنین نتایج مطالعه حاضر نشان داد که اساتید و دانشجویان درباره اجرای طرح استاد مشاور مشکلات دیگری از

هم‌چنین نتایج مطالعه حاضر نشان داد که اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز درباره اجرای طرح استاد مشاور به مشکلات عدم وجود فضای فیزیکی مناسب برای ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره، عدم وجود زمان مناسب برای ارائه خدمات با توجه به حجم بالای کار اساتید اشاره کردند که این نتایج با مطالعه‌ی ابراهیمی‌پور، جبرائیلی و همکاران که بیان کردند امکان دستیابی خوب به اساتید در ساعت اعلام شده و حتی ساعات خارج از برنامه در شرایط غیرمنتظره وجود داشت، مغایرت دارد (۹،۱۸). همچنین با مطالعه پارک (Park) و لگوتکو (Legutko) نیز هم‌خوانی ندارد (۲۶، ۲۵). به‌نظر می‌رسد بحث استاد مشاور در دانشگاه علوم پزشکی شیراز به‌صورت جدی دیده نمی‌شود. لذا، بایستی مسئولین آموزش دانشگاه قوانین و آیین‌نامه‌های داخلی را بازنگری نمایند.

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که اساتید و دانشجویان دانشگاه درباره اجرای طرح استاد مشاور به مشکلات عدم آگاهی دانشجویان از قوانین و مقررات آموزشی، عدم آگاهی دانشجویان از روش و چگونگی اجرای طرح، عدم وجود دستورالعمل مدون و روشن فرآیند کار اشاره دارند که با یافته مطالعه سام و همکاران مطابقت دارد (۱۷).

نتایج مطالعه حاضر بیانگر آن بود که اساتید و دانشجویان درباره اجرای طرح استاد مشاور اعتقاد دارند که عدم توجه به تفاوت‌های فرهنگی در انتخاب استاد مشاور و دانشجو سبب مشکلات اجرای طرح می‌شود که با نتایج مطالعه داوود آبادی و همکاران همخوانی دارد (۱۴). هم‌چنین در کتاب ارکان اساسی مشاوره نیز آمده است هنگام روبروشدن با مراجع یا مددجو به فرهنگ ویژه او توجه عمیق شود (۲۷) همخوانی دارد. با توجه به نسبت زیاد تعداد دانشجویان به اساتید در دانشگاه علوم پزشکی شیراز، احتمال می‌رود به بعد فرهنگی کم‌تر توجه شود و بهتر است به نظر دانشجویان در انتخاب استاد مشاور هم توجه شود.

نتایج مطالعه حاضر حاکی از آن بود که اساتید و دانشجویان دانشگاه درباره اجرای طرح استاد مشاور به مشکل عدم رضایت اساتید و دانشجویان از کلیات طرح اشاره دارند که با مطالعه وال (Wall) و همکاران در دانشگاه سلطنتی انگلستان همخوانی دارد (۲۸). در مطالعات مشابه، به مشکلات طرح استاد مشاور اشاره شده است. در نتایج سه مطالعه آمده است که مهم‌ترین عوامل نارضایتی دانشجویان از استاد راهنما را می‌توان مواردی چون کم توجهی استاد راهنما به مشکلات دانشجویان، بی‌تأثیر

طرح استاد مشاور، نگرش مثبتی ندارند، چراکه مشکلات زیادی در اجرای طرح وجود دارد. لذا با توجه به تاثیر حضور اساتید مشاور و ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره آن‌ها در فرآیند زندگی تحصیلی دانشجویان لازم است که شناسایی مشکلات و راه‌کارهای حل آن‌ها از نظر دانشجویان و اساتید مورد توجه قرار گیرد و از نتایج حاصل از آن می‌توان در جهت بهبود فرآیند انجام طرح استفاده شود.

با توجه به پاندمی بیماری کووید-۱۹، اجرای این پژوهش با محدودیت‌هایی روبرو بود، به طوری که دسترسی محدود به دانشجویان و تعداد زیاد سوالات پرسشنامه در فضای مجازی اغلب دانشجویان، همکاری لازم را نداشتند. همچنین برخی اساتید اظهار می‌کردند که وقت تکمیل پرسشنامه را ندارند. پیشنهاد می‌شود با توجه به نقش اساتید در کمک به رشد دانشجویان و اهمیت طرح استاد مشاور در تحقق هدف، پژوهش‌های دیگری در جوامع آماری دیگر و به روش‌های کیفی و کمی بر مبنای محدودیت‌های پژوهش انجام شود. همچنین پژوهش حاضر در سایر دانشگاه‌های علوم پزشکی نیز انجام گردد تا با استفاده از یافته‌های حاصل از آن برنامه‌ریزی منسجم‌تری در معاونت آموزشی دانشگاه‌ها و وزارت بهداشت جهت ارتقای طرح استاد مشاور در کشور انجام گردد.

قدردانی

این پژوهش در دانشگاه علوم پزشکی شیراز با شناسه کد اخلاق IR.SUMS.REC.1399.914 مصوب و با حمایت مالی دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام شد. نویسندگان مراتب تقدیر و تشکر خود را از اساتید و دانشجویانی که آنان را در انجام این پژوهش همراهی نموده‌اند، را اعلام می‌دارند.

References

1. Zare Fazlollahi Z, Shikhi N, Jabari N, Jabraeili M, Sofyan K. [The viewpoint of paramedical students about advisors performance of urmia university of medical sciences.] *Nursing and Midwifery Journal*. 2014; 12 (4): 420- 6. [Persian]
2. Sabbahi Bigdeli M, Afazel M, Sayedi Arani SH, Mirhosseini F, Shahri S. [Students' viewpoints on advisors' nonverbal communication skills: A survey in schools of health and allied health sciences in Kashan University of Medical Sciences]. *Iranian journal of medical education* 2012; 12 (9): 656- 65. [Persian]
3. Bonakdari N, Mehran G, Mahroozadeh T, Hashemi SA. [Characteristics of Iranian competent professor: A qualitative research]. *Journal of New Approaches in Educational Administration*. 2016; 7(27):117-38. [Persian]
4. Ardabili U. [Principles and techniques of guidance and counseling in education]. Tehran. Besat Publishing. 1995. [Persian]

جمله، دید و نگرش منفی اساتید و دانشجویان از روش اجرای طرح، کمبود امکانات سخت‌افزاری مناسب برای اجرای طرح، اختلال در برنامه فعالیت‌های اساتید، وقت‌گیر بودن فرآیند تکمیل پرونده‌ها، پرونده محور بودن طرح و اجبار در تشکیل و تکمیل پرونده، نادیده گرفتن استقلال اساتید و دانشجویان را دارند. همچنین نتایج مطالعه حاضر نشان داد که دانشجویان و اساتید، پرونده محور بودن طرح و اجبار در تشکیل و تکمیل پرونده را از مشکلات اجرای طرح استاد مشاور دانستند که با نتایج مطالعه دل آرام مغایرت دارد (۳۴).

نتایج مطالعه حاضر بیانگر آن بود که راهکارهای پیش‌گیری از مشکلات طرح استاد مشاور از نظر اساتید، فراهم کردن امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی حضوری و غیرحضوری با هدف بهبود آگاهی اساتید و دانشجویان، انجام بررسی‌های پژوهشی با هدف شناسایی نقاط مثبت و منفی طرح، توجه به علایق و توانایی اساتید در انتخاب دانشجو و به کارگیری نیروهای متخصص در ارائه خدمات بوده است. نتایج مطالعه‌ی زارع فضل‌الهی در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه و مطالعه‌ی دیگر در دانشکده دندان‌پزشکی بابل، نشان داد که با تشکیل کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی، می‌توان آگاهی اساتید را در مورد مشاوره افزایش داد و آشنا نمودن دانشجویان با استاد مشاور در شروع تحصیل و آرایه بازخورد به اساتید مشاور در رابطه با میزان عملکردشان از دیدگاه دانشجویان، از راهکارهای دیگر برای بهبود عملکرد اساتید مشاور می‌باشد (۱۲، ۱). همچنین شرکت توام دانشجو و استاد در کارگاه‌های برقراری اصول ارتباط یا مهارت‌های زندگی به فراهم کردن بستر امن در برقراری ارتباط کمک می‌نماید (۱۳) که با نتایج پژوهش حاضر نیز مطابقت دارد.

با توجه به نتایج حاصل از این پژوهش حاضر، بدیهی است که دانشجویان و اساتید علوم پزشکی شیراز، به طور کلی نسبت به

5. Fatemy E, Mohamadi R, Ghorbani R, Sadollahi AS. [Counseling and Guidance Needs of Students in Rehabilitation School of Semnan University of Medical Sciences]. *J Med Educ Dev* 2020; 12 (36) :1-8. [Persian]
6. Galehdar N, Jafari Mianae S, Mohamadi S. [Evaluation of supervisors' performance in students' views in Lorestan University of Medical Sciences]. *Education & Ethic In Nursing* 2013; 2 (2):19-28. [Persian]
7. Moshtaghi S, Kazemiyani Moghadam K. [Guidance and Counseling Needs of Students] . *Educ Strategy Med Sci* 2018; 11 (2) :133-140. [Persian]
8. Shafiabady A. Educational and vocational guidance and counseling (concepts and applications). Tehran.SAMT; 1999.
9. Ebrahimipour H, Arazi R, Nasrollahi S, Ebrahimipour S, Lael- Monfared E. [Duties and performance of academic advisors from the students' perspective]. *RME* 2015; 7 (2): 69- 77. [Persian] [DOI:10.18869/acadpub.rme.7.2.69]
10. Meshkani Z, Dabiran S, Amini R. [The Study Of Anxiety In Medical Students And It's Relation With Practice of Health Behavior]. *Tehran Univ Med J* 2005; 63 (3): 188- 92. [Persian]
11. Adhami A, Mohammad Alizadeh S. The study students Views about faculty academic Advising and consulting duties in k erman university of medical sciences in second semester in 2006. *Strides in Development of Medical Education* 2009; 5 (2): 94- 101. [Persian]
12. Sum Sh, Tayebi M, Gharakhani M, Moslemi D, Pourghasem M. [Role of university advisors in the viewpoint of medical sciences' students]. *Bimonthly of Education Strategies in Medical Sciences* 2012; 5 (1): 23- 9. [Persian]
13. Sh S, Seyfi S, Ehsani M, Pourghasem M. [Academic counselors' attitude toward university counseling and counselors duties; Babol dental school]. *Education Strategies in Medical Sciences* 2012; 5 (2): 83- 8. [Persian]
14. Davoodabadi M, Kabir K, Shirazi M, Najafipoor S, Khalegi E. [The Study of Mentor's Performance from Students View in Alborz University of Medical Sciences 2013]. *Alborz University Medical Journal* 2016; 5 (2): 87- 94. [Persian] [DOI:10.18869/acadpub.aums.5.2.87]
15. Jembreili M, Valizadeh S, Rahkar Farshi M. [Comparison of faculty members and student's attitude toward educational counseling in faculties of nursing and midwifery, 2011]. *Journal of Nursing Education* 2016; 4 (4): 72- 80. [Persian]
16. Rajai M, Ahmadi S, Abedi M. [The effect of educational group counseling on promoting academic skills and achievements of high school students]. *Counseling Research and Development* 2005;3(12):41-52. [Persian]
17. Sh S, Tayebi M, Gharakhani M, Moslemi D, Pourghasem M. Role of university advisors in the viewpoint of medical sciences' students. *Education Strategies in Medical Sciences* 2012; 5 (1): 23-9.
18. Jembreili M, Valizadeh S, Rahmani A, Ebrahimi H. [Duties and performance of academic advisors from the view of students of Tabriz School of Nursing and Midwifery in 2010]. *The Journal of Medical Education and Development* 2012; 7 (2): 3- 12 [Persian]
19. Tairi F, Sepehr S, Yousefi F, Zarezadeh Y. [The rate of lectures attitude towards academic counseling and its related factors at Kurdistan University of Medical Sciences in 2016]. *Shenakht journal of psychology & psychiatry* 2019; 6 (2): 161- 70. [Persian] [DOI:10.29252/shenakht.6.2.161]
20. Shakurnia A, Borvayeh H, Elhampour H. [Guidance and counseling needs of students in Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences]. *Iran J Med Educ* 2015; 14(9):22-32. [Persian]
21. Alizadeh M. [Academic advice, as a strong teacher role- existing challenges and proposed solutions]. 10th National Congress on Medical Education; Shiraz; 2009. [Persian]
22. Heath T. A Quantitative Analysis of PhD Students' Views of Supervision. *Higher Education Research & Development* 2002; 21 (1): 41- 53 [DOI:10.1080/07294360220124648].

23. Raisi M, Ahmari Tehran H, Bakouei S, Mehran N, Abedini Z, Heidari S. [The Opinions of the Consultant Professors of Qom University of Medical Sciences about Academic Counseling and Guidance, Duties of the Consultant Professor and Its Related Areas, (Iran)]. *Qom Univ Med Sci J* 2018; 11 (12): 118- 27. [Persian]
24. Alizadeh M, Ch G. Academic advice, as a strong teacher role-existing challenges and proposed solutions. *vizgeh nameh kholaseh maghalate 10th National congress on medical education-Shiraz*. May. 2009;6:173. [Persian]
25. Park JJ, Adamiak P, Jenkins D, Myhre D. The medical students' perspective of faculty and informal mentors: a questionnaire study. *BMC medical education* 2016; 16 (1):1-7. [DOI:10.1186/s12909-016-0526-3]
26. Legutko RS. Students grade their professors: An evaluation of a college's faculty advising by its graduating seniors. *The Mentor: Innovative Scholarship on Academic Advising* 2006; 8.
27. Galehdar N, Birjandi M. [Assessment of university students satisfaction from academic counseling of the tutors of Lorestan university of medical sciences in the second half of school year 2007- 2008]. *Yafte* 2010; 11 (4): 53- 63. [Persian]
28. Wall D, McAleer S. Teaching the consultant teachers: identifying the core content. *Medical education* 2000; 34 (2): 131- 8. [DOI:10.1046/j.1365-2923.2000.00464.x]
29. Shakurnia A, Asadollahi P, Elhampour H, Khodadadi A. Present and desired status of student counseling in opinions of AJUMS. 2011.
30. Zeighami M, Pour Bahaadini Zarandi N. [The Relationship Between Academic Achievement And Students' general Health And Coping Styles: A Study On Nursing, Midwifery And Health Students Of Islamic Azad University-Kerman Branch]. *Strides in Development of Medical Education* 201; 8(1):41-8. [Persian]
31. Binderup ML, Ete NE, Ovesen C, Madsen MM, Andersen JB, Aabye MG. Research training is inadequate among future medical doctors. *Ugeskrift for laeger* 2012; 174 (43): 2624- 7.
32. Saki S, Eskandari E, Nasiri E, Saki M, Saki S, Raeissian S. [Assessment the Incentive of Responsibility Acceptance of Students Counseling by University Professors]. *Educational Development of Jundishapur* 2014;5(2):165-171. [Persian]
33. Adhami A, Mohammadalizadeh S. [Kerman University of Medical Sciences students' opinions about the practice of the professors in the field of counseling]. *Educational guidance* 2011: 5(2):94- 101. [Persian]
34. Delaram M, HR SG. [Comparing the students' viewpoints about the performance of academic advisors before and after of performing the advisors' project Shahrekord University of Medical Sciences]. *Education Strategies in Medical Sciences* 2014;7(4):199-205. [Persian]